

งานขับเคลื่อนนโยบายกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โครงการขับเคลื่อนเกษตรอินทรีย์

หลักการและเหตุผล

ตามที่กรมวิชาการเกษตรได้รับมอบหมายให้ขับเคลื่อนงานตามนโยบายเกษตรอินทรีย์ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีเป้าหมายการเพิ่มพื้นที่เกษตรอินทรีย์ไม่น้อยกว่า 600,000 ไร่ โดยมีกิจกรรมเพื่อสนับสนุนการขับเคลื่อนงานตามนโยบายเกษตรอินทรีย์ 6 กิจกรรม ได้แก่ การจัดทำศูนย์เรียนรู้ต้นแบบการผลิตพืชอินทรีย์ต่อยอดศูนย์ต้นแบบปุ๋ยเต็มอากาศ การจัดตั้งศูนย์ผลิตชีวอินทรีย์ การจัดทำแปลงต้นแบบการผลิตพืชอินทรีย์ การผลิตฟอ-แมพันธุ์แมลงศัตรูธรรมชาติ การผลิตชีวอินทรีย์ในการควบคุมศัตรูพืช และการอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรในการทำเกษตรอินทรีย์(พืช) และเพื่อให้การขับเคลื่อนงานตามนโยบายเกษตรอินทรีย์ของกรมวิชาการเกษตรบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์การพัฒนาเกษตรอินทรีย์ สามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการผลิตพืชอินทรีย์ได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อถ่ายทอดความรู้ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืชอินทรีย์ และการบริการของกรมวิชาการเกษตรให้แก่เกษตรกร

กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรและผู้สนใจในพื้นที่ อำเภอยางชุมน้อย อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอตากฟ้า อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์

สถานที่ดำเนินงาน

แปลงเกษตรกร อำเภอยางชุมน้อย อำเภอเมืองนครสวรรค์ อำเภอตากฟ้า อำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์
ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์

วิธีการดำเนินงาน

- ผลิตปุ๋ยหมักเต็มอากาศ จำนวน 30 ตัน
- จัดอบรมเกษตรกร จำนวน 210 ราย
- จัดตั้งศูนย์ผลิตชีวอินทรีย์ จำนวน 7 แห่ง
- จัดทำแปลงต้นแบบการผลิตพืชอินทรีย์
- การผลิตชีวอินทรีย์ในการควบคุมศัตรูพืช (ไส้เดือนฝอย) จำนวน 1,000 ถุง

ผลการดำเนินงาน

- ผลิตปุ๋ยหมักเต็มอากาศ

1. การผลิตปุ๋ยหมักปีงบประมาณ 2560

รอบที่ 1 วันที่ 8 พฤศจิกายน 2560 สิ้นสุด 3 กุมภาพันธ์ 2561 จำนวน 10 ตัน

วัตถุดิบ มูลไก่เกล็ด สัตว์ส่วน 100 % จำนวนปุ๋ยหมักสุทธิ 10 ตัน

วันที่ส่งวิเคราะห์ - 10 กุมภาพันธ์ 2561 อายุ 90 วัน

การนำไปใช้ประโยชน์ - แปลงไม้ผล (ฝรั่ง,มะม่วง,มะขาม,มะม่วงหิมพาน)
- กิจกรรมเกษตรอินทรีย์

รอบที่ 2 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2561 สิ้นสุด 4 พฤษภาคม 2561จำนวน 20 ต้น

วัตถุดิบ มูลไก่เกลบ สัตส่วน 100% จำนวนปุ๋ยหมักสุทธิ 20 ต้น

วันที่ส่งวิเคราะห์ - 22พฤษภาคม 2560 อายุ 90 วัน

การนำไปใช้ประโยชน์ - แปลงไม้ผล(ฝรั่ง,มะม่วง,มะขาม,มะม่วงหิมพาน)

- แปลงมันสำปะหลัง

- แปลงหน่อไม้ฝรั่ง

ผลการวิเคราะห์ปุ๋ยหมักแบบเติมอากาศ

รายการทดสอบ	ค่ามาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์	ครั้งที่ 1/2561	ครั้งที่ 2/2561
1.pH	5.5 - 9.5	8.3	8.8
2.ความชื้น	< 35 %	14.1	30.5
3.Total Nitrogen (%)	> 1 %	2.7	1.6
4.Total Phosphate (%)	> 0.5 %	3.5	2.8
5.Total Potash (%)	> 0.5 %	1.9	1.2
6.EC (dS/m)	< 6 dS/m	3.3	1.8
7.O.M. (%)	> 30 %	63.8	35
8.C/N	ไม่เกิน 20/1	14/1	13/1
9.Germination Index (%)	> 80 %	120.4	114.9

หมายเหตุ : มาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์ตามประกาศกรมวิชาการเกษตร พ.ศ.2548

- อบรมเกษตรกร หลักสูตร การผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์และการผลิตพืชอินทรีย์/เมล็ดพันธุ์ โดยแบ่งการอบรมเป็น 7 รุ่นๆละ 30 ราย รวม 210 ราย ดังนี้

รุ่นที่ 1 วันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2561 ณ ตำบลปางสวรรค์ อำเภอชุมตาบง จังหวัดนครสวรรค์

รุ่นที่ 2 วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ณ ตำบลพระนอน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

รุ่นที่ 3 วันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2561 ณ ตำบลหนองกระโดน อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

รุ่นที่ 4 วันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2561 ณ ตำบลบ้านมะเกลือ อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

รุ่นที่ 5 วันที่ 6 มีนาคม 2561 ณ ตำบลหนองปลิง อำเภอเมืองนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์

รุ่นที่ 6 วันที่ 7 มีนาคม 2561 ณ ตำบลหัวถนน อำเภอท่าตะโกจังหวัดนครสวรรค์

รุ่นที่ 7 วันที่ 8 มีนาคม 2561 ณ ตำบลสุขสำราญ อำเภอดงพิกัด จังหวัดนครสวรรค์

- จัดตั้งศูนย์ผลิตชีวนทรีย์ โดยจัดตั้งที่แปลงเกษตรกรต้นแบบ จำนวน 7 แห่ง ดังนี้

1. นางชวนชม ยาวีเศษ ที่ตั้งแปลง ต.พระนอน อ.เมือง จ.นครสวรรค์
2. น.ส.วสุกาญจน์ นุชทรัพย์ศุภากุล ที่ตั้งแปลง ม.10 ต.หนองกระโดน อ.เมือง จ.นครสวรรค์
3. นายนราเศรษฐ์ อริยะหิรัญพร ที่ตั้งแปลง ม.4 ต.หัวถนน อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์
4. นายรักษิต ไหลประเดิมพันธ์ ที่ตั้งแปลง ม.4 ต.ปางสวรรค์อ.ชุมตาบง จ.นครสวรรค์
5. นายเรืองศรีณ สิงห์สม ที่ตั้งแปลง ม.4 ต.บึงปลาหู อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์
6. นางลัดดา เอี่ยมสุภา ที่ตั้งแปลง ม.11 ต.สุขสำราญ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์
7. ต.เขาดิน อ.เก้าเลี้ยว จ.นครสวรรค์

- จัดทำแปลงต้นแบบการผลิตพืชอินทรีย์ ที่แปลงเกษตรกรต้นแบบ จำนวน 7 แห่ง ดังนี้

1. นางชวนชม ยาวีเศษ ที่ตั้งแปลง ต.พระนอน อ.เมือง จ.นครสวรรค์ พื้นที่ 1.125 ไร่ ผ่านการรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์
2. น.ส.วสุกาญจน์ นุชทรัพย์ศุภากุล ที่ตั้งแปลง ม.10 ต.หนองกระโดน อ.เมือง จ.นครสวรรค์ พื้นที่ 2 ไร่ผ่านการรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์
3. นายนราเศรษฐ์ อริยะหิรัญพร ที่ตั้งแปลง ม.4 ต.หัวถนน อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ พื้นที่ 1 ไร่ผ่านรับรองระยะปรับเปลี่ยนแหล่งผลิตพืชอินทรีย์
4. นายรักษิต ไหลประเดิมพันธ์ ที่ตั้งแปลง ม.4 ต.ปางสวรรค์อ.ชุมตาบง จ.นครสวรรค์ พื้นที่ 1 ไร่ ผ่านรับรองระยะปรับเปลี่ยนแหล่งผลิตพืชอินทรีย์
5. นายเรืองศรีณ สิงห์สม ที่ตั้งแปลง ม.4 ต.บึงปลาหู อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์ พื้นที่ 2.5 ไร่ ผ่านการรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์
6. นางลัดดา เอี่ยมสุภา ที่ตั้งแปลง ม.11 ต.สุขสำราญ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ พื้นที่ 0.5 ไร่ อยู่ระหว่างตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์
7. ต.เขาดิน อ.เก้าเลี้ยว จ.นครสวรรค์ เกษตรกรอยู่ระหว่างการปรับเปลี่ยนการทำเกษตรอินทรีย์

- การผลิตชีวนทรีย์ในการควบคุมศัตรูพืช (ไส้เดือนฝอย) จำนวน 1,000 ถุง โดยทำการผลิตที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์

ภาพการดำเนินงาน

ภาพที่ 1 การผลิตปุ๋ยอินทรีย์แบบเติมอากาศ

ภาพที่ 2 จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกร

ภาพที่ 3 จัดอบรมให้ความรู้แก่เกษตรกรเรื่องการผลิตและการใช้สารชีวภัณฑ์จังหวัดนครสวรรค์

ภาพที่ 4 ส่งมอบวัสดุอุปกรณ์สำหรับผลิตชีวภัณฑ์(ไส้เดือนฝอย)

ภาพที่ 5 แปลงต้นแบบ นางชวนชม ยาวิเศษ ที่ตั้งแปลง ต.พระนอน อ.เมือง จ.นครสวรรค์
ผ่านการรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ พื้นที่ 1.125 ไร่

ภาพที่ 6 แปลงต้นแบบ น.ส.วสุกาญจน์ นุชทรัพย์ศุภากุล ที่ตั้งแปลง ม.10 ต.หนองกระโดน อ.เมือง จ.นครสวรรค์ ผ่านการรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ พื้นที่ 2 ไร่

ภาพที่ 7 แปลงต้นแบบ นายนราเศรษฐ์ อริยะหิรัญพร ที่ตั้งแปลง ม.4 ต.หัวถนน อ.ท่าตะโก จ.นครสวรรค์ ผ่านรับรองระยะปรับเปลี่ยนแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ พื้นที่ 1 ไร่

ภาพที่ 8 แปลงต้นแบบ นางลัดดา เอี่ยมสุภา ที่ตั้งแปลง ม.11 ต.สุขสำราญ อ.ตากฟ้า จ.นครสวรรค์ พื้นที่ 0.5 ไร่ อยู่ระหว่างตรวจรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์

ภาพที่ 9 แปลงต้นแบบ นายเรืองศรีณ สิงห์สม ที่ตั้งแปลง ม.4 ต.บึงปลาทุ อ.บรรพตพิสัย จ.นครสวรรค์ ผ่านการรับรองแหล่งผลิตพืชอินทรีย์ พื้นที่ 2.5 ไร่

ภาพที่ 10 การผลิตไส้เดือนฝอย ณ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์